

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури та мистецтв
Кафедра дизайну

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
ІСТОРІЯ І ТЕОРІЯ ДИЗАЙНУ

підготовки	бакалавра
галузі знань	02 Культура і мистецтво
спеціальності	022 Дизайн
освітньо-професійна програма	Дизайн

Силабус освітнього компонента ІСТОРІЯ І ТЕОРІЯ ДИЗАЙНУ
підготовки першого (бакалаврський) рівня вищої освіти, галузі знань
02 Культура і мистецтво, за освітньо-професійною програмою Дизайн.

Розробник:

Назарчук Марія Вікторівна, кандидат мистецтвознавства, доцент
кафедри дизайну

Силабус погоджено:

Гарант ОПП

Дизайн

Дмитро Авраменко

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри дизайну
Протокол №1 від 28.08.2023 р.

Завідувач кафедри

Дмитро Авраменко

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	02 Культура і мистецтво 022 Дизайн ОПП Дизайн Перший (Бакалаврський)	Нормативний
Кількість годин/кредитів 90/3		Рік навчання 2
		Семестр 3
		Лекції 16
		Практичні 22 год. Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год.
		Самостійна робота 44 год.
		Консультації 8 год.
ІНДЗ: немає		Форма контролю: екзамен
Мова навчання:		українська

II. Інформація про викладача

Назарчук Марія Вікторівна

Науковий ступінь - кандидат мистецтвознавства

Вчене звання - доцент

Посада - доцент кафедри дизайну

Контактна інформація +380501965446, Nazarchuk.Mariia@vnu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Винниченка, 30а, корпус Н ВНУ імені Лесі Українки

Дні занять <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Освітній компонент «Історія і теорія дизайну» належить до переліку нормативних за першим (бакалаврським) освітнім рівнем. Даний ОК представляє собою комплексний аналітичний курс, який зосереджений на систематичному вивченні еволюційного розвитку дизайну, а також на розгляді його теоретичних основ. Програма курсу обіймає діапазон тематик, що охоплюють історичні періоди від промислової революції до епохи постмодернізму, акцентуючи на ключових стилях, напрямках та видатних представниках, які мали вирішальний вплив на формування дизайну як дисципліни. Особлива увага приділяється аналізу фундаментальних принципів дизайну, методології критичного аналізу дизайнерських творів та впливу історичних контекстів на розвиток сучасних дизайнерських практик.

2. Пререквізити: композиція, колористика в дизайні.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

ОК «Історія і теорія дизайну» має за мету не лише надати студентам знання про історичні аспекти дизайну, але й розвинути навички критичного мислення та творчого підходу до аналізу та створення дизайнерських проєктів. Через інтеграцію лекційного матеріалу та практичних завдань курс спрямований на формування у студентів глибокого розуміння ролі дизайну в моделюванні культурного простору та повсякденного життя. Таким чином, програма виступає як фундаментальна основа для подальшого професійного розвитку в області дизайну, сприяючи формуванню цілісного бачення дизайнерської діяльності в історичній перспективі та сучасному контексті.

Завдання вивчення ОК «Історія і теорія дизайну» включають комплексну програму навчання, спрямовану на здобуття студентами глибоких знань та практичних навичок. Студенти повинні оволодіти наступними аспектами: знанням історичних етапів розвитку дизайну; розумінням ключових теоретичних підходів до дизайну; аналізом впливу дизайну на суспільство та культуру; застосуванням теоретичних знань на практиці через аналіз та створення дизайнерських проєктів; розвитком критичного мислення та творчих здібностей у контексті дизайну.

Методи навчання охоплюють широкий спектр підходів, що дозволяють ефективно засвоїти матеріал:

Інтерактивні методи: застосування інтерактивних лекцій, що включають вербальні та ілюстративно-демонстраційні методи на основі мультимедійних засобів (розповідь, пояснення, презентація матеріалів, демонстрація історичних та сучасних дизайнерських робіт, аналіз кейсів, обговорення у форматі запитань-відповідей).

Практичні методи: організація практичних занять, що включають усне опитування для перевірки засвоєння матеріалу, виконання практичних завдань із створення дизайнерських проєктів, а також аналіз і критика існуючих дизайнерських рішень з метою вдосконалення навичок критичного мислення та творчого підходу.

4. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетенції

ЗК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК9. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетенції

СК1. Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну.

СК3. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.

СК4. Здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності.

СК5. Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності.

СК8. Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта.

Програмні результати навчання

ПРН1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.

ПРН2. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово з професійних питань, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.

ПРН3. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проєкту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень.

ПРН4. Визначати мету, завдання та етапи проектування.

ПРН7. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних рішень.

ПРН11. Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.

ПРН13. Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну.

ПРН14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.

ПРН15. Розуміти українські етнокультурні традиції у стилєвих вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнотдизайну у мистецьких практиках.

ПРН16. Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності.

ПРН18. Відображати морфологічні, стилєві та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну.

5. Структура освітнього компонента (за робочим навчальним планом 2023/2024 н.р.)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор./ Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Основи становлення дизайну						
Тема 1. Еволюція дизайну від Arts and Crafts до модернізму	10	2	2	5	1	5
Тема 2. Баугауз і нова візія дизайну	10	2	2	5	1	5
Тема 3. Постмодернізм у дизайні	11	2	2	6	1	10
Тема 4. Цифрова революція та її вплив на дизайн	13	2	4	6	1	10
Модульна контрольна робота 1						20
Разом за модулем 1 год/бал	44	8	10	22	4	50
Змістовий модуль 2. Сучасний дизайн						
Тема 5. Екодизайн та сталість	12	2	4	5	1	7
Тема 6. Соціокультурний контекст дизайну	12	2	4	5	1	7
Тема 7. Сучасний дизайн України	11	2	2	6	1	8
Тема 8. Вплив глобалізації на дизайн	11	2	2	6	1	8
Модульна контрольна робота 2						20
Разом за модулем 2 год/бал	46	8	12	22	4	50
Види підсумкових робіт:						Бал
Всього годин/ Балів	90	16	22	44	8	100

Форма контролю*: МКР/КР – модульна контрольна робота/контрольна робота

Контрольні роботи з курсу «Історія і теорія дизайну» проводяться у формі виконання практичних робіт. Оцінка за контрольну модульну роботу доводиться до відома здобувачів не пізніше семи днів після проведення. Модульний контроль здійснюється у формі виконання студентом модульного контрольного завдання згідно затвердженого графіку.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувача освіти – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані контрольні роботи (практичні) виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані здобувачам, віднесено вивчення лекційного матеріалу, робота з опрацюванням рекомендованої літератури і кращих світових зразків втілених робіт, вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни, завершення виконання практичних робіт.

Завдання самостійної роботи здобувачів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані та не мають зауважень і помилок. Прийом і консультування щодо виконання завдань самостійної роботи здобувачів проводяться викладачем згідно встановленого графіку.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять є обов'язковим компонентом вивчення навчальної дисципліни. Про відсутність з поважних причин здобувачі освіти зобов'язані доводити до відома викладача заздалегідь. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із деканатом та викладачем.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (<https://cutt.ly/9w1dxQSz>). Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності. Викладання дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Практичні (лабораторні) і модульні роботи студентів мають бути оригінальними творами власного виконання. Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (під час композиційного пошуку рішення теми, виконанні ескізів та оригіналів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час контролю помічені елементи плагіату, студент втрачає право отримати бали за виконане завдання або здійснює повторне проходження відповідної теми. Порушенням академічної доброчесності також вважаються: академічний плагіат, списування, необ'єктивне оцінювання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Поточні роботи оцінюються наприкінці вивчення відповідної теми, Кінцевий термін здачі – напередодні модульної контрольної роботи з даного змістового модуля або ж на затверджену, на засіданні кафедри, дату перегляду академічних робіт в кінці семестру. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Студент, який не отримав оцінки за поточні завдання не допускається до складання модульних контрольних робіт. Відтермінування модульних контрольних робіт здійснюється в межах складання сесії.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів. За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських робіт, спортивних змаганнях, дизайн і мистецьких конкурсах тощо й

досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf).

V. Підсумковий контроль

Формою семестрового контролю з ОК «Історія і теорія дизайну» у 3-му семестрі - екзамен. Розподіл балів, що присвоюються студентам ОК «Історія і теорія дизайну», є сумою балів за виконання контрольних (практичних) завдань, самостійну роботу та модульну контрольну роботу (МКР). Під час навчання здобувачі протягом семестру виконують практичні завдання, самостійну роботу і модульну на задану тематику та отримують у підсумку максимальну суму 100 балів.

Підсумковий контроль здійснюється у формі двох модульних контрольних робіт (МКР). Модульні контрольні роботи – це творчі практичні роботи за темами змістових модулів, за кожною з яких студент може отримати максимально 20 балів. Термін здачі модульних контрольних робіт оприлюднюється на початку семестру. До здачі підсумкової модульної контрольної роботи допускаються студенти, які здали усі лабораторні завдання поточного модуля. У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може добрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем або перездати якусь тему, додатково виконати ряд тривалих та короткочасних робіт, відповідно до теми, яка вивчається). На екзамен виносяться матеріал з усіх пройдених тем. Іспит здійснюється у формі усної відповіді.

У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки за результатами поточного оцінювання практичних робіт та модульних контрольних робіт, або за бажанням підвищити рейтинг (згідно силабусу освітнього компонента) здобувач вищої освіти складає екзамен у формі усної відповіді на три питання, які були розглянуті під час проведення лекцій. При цьому на екзамен виносяться 40 балів, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються.

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-09/2023_Polozh_pro_otzin.pdf).

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90-100	Відмінно	A	відмінне виконання
82-89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75-81	Добре	C	загалом хороша робота
67-74	Задовільно	D	непогано
60-66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1-59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90-100	Зараховано
82-89	
75-81	
67-74	
60-66	
1-59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Іваненко І.І. Сучасні тенденції в дизайні: теорія та практика. – Київ: Либідь, 2015. – 192 с.
2. Ковальчук М.А. Від Моріса до постмодерну: еволюція дизайну в контексті культурних змін. – Львів: Апріорі, 2016. – 168 с.
3. Сидоренко Н.П. Історія дизайну: Український контекст. – Одеса: Астропринт, 2018. – 256 с.
4. Тарасенко Ф.Г. Теорія дизайну: концепції, методи, приклади. – Дніпро: Середняк Т.К., 2019. – 224 с.
5. Lupton E., Phillips J.C. Graphic Design: The New Basics. – Princeton: Princeton Architectural Press, 2015. – 264 с.
6. Rawsthorn A. Design as an Attitude. – Zurich: JRP|Ringier, 2016. – 128 с.
7. Fiell C., Fiell P. Design of the 20th Century. – Cologne: Taschen, 2017. – 768 с.
8. Pavitt J. 100 Ideas that Changed Design. – London: Laurence King Publishing, 2018. – 216 с.
9. Postrel V. The Fabric of Civilization: How Textiles Made the World. – New York: Basic Books, 2020. – 320 с.
10. Fletcher K. Craft of Use: Post-Growth Fashion. – London: Routledge, 2016. – 256 с.
11. Gorman C. The Story of Design: From the Paleolithic to the Present. – Cambridge, MA: MIT Press, 2019. – 296 с.
12. Huppertz D.J. Designing the Modern Interior: From The Victorians To Today. – London: Bloomsbury Academic, 2015. – 264 с.
13. Julier G. The Culture of Design. – London: Sage Publications Ltd, 2017. – 312 с.
14. Meikle J.L. Design in the USA. – Oxford: Oxford University Press, 2018. – 240 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
5. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>